

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע, בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 206 לפרשת וילך תשפ"ו

כניסת שבת צאת שבת

19:06	18:02	חיפה
19:07	18:10	תל אביב
19:05	17:54	ירושלים
19:06	18:14	באר שבע

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל חֲזַק וְאַמֶּץ (לא, ז)

מדוע הדגישה התורה שזה היה 'לעיני כל ישראל'?

משך חכמה: המלך הצטווה "לבלתי רום לבבו" (לעיל יז, כ), שלבבו לא ירום ויתגאה מאחיו. ציווי זה רק בצנעה, בתוך ליבו, כדוגמת יהושפט מלך יהודה, שהיה עומד מכסאו, מחבק ומנשק תלמיד חכם וקורא לו: "אבי אבי (רבי רבי מרי מרי) - מכות כד ע"א). את זה עשה רק בצנעה, אך כלפי חוץ - 'לעיני כל ישראל', עליו לנהוג ברוממות, בחוזק ובאומץ לב. משום שמלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול.

רוצה להיערך לשבת עם רעיונות ודברי
תורה לפרשת וילך? לחצו כאן

הַקָּהָל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים

וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף (לא, יב)

מדוע מביאים את הטף, שאינו מבין?

לומדים אנו יסוד חשוב, השתתפות במעמד קדושה משפיעה גם על תינוק קטן, שאינו מבין. תכלית מעמד 'הקהל' - "לִמְעַן יִשְׁמְעוּ וְלִמְעַן יִלְמְדוּ וַיֵּרְאוּ אֶת ה'". מה שרואה התינוק בגיל קטן חורט רושם בליבו ויעמוד לו לכשיגדל.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל חֲזַק וְאַמֶּץ (לא, ז)

רש"י: "משה אמר ליהושע: זקנים שבדור יהיו עמר, הכל לפי דעתן ועצתן. אבל הקב"ה אמר ליהושע: כי אתה תביא את בנ"י אל הארץ אשר נשבעתי להם (לקמן פסוק כג), תביא על כרחם, הכל תלוי בר, טול מקל והר על קדקדן".

לפי רש"י משה אמר לו שהכל מתנהל לפי דעת הזקנים, בשונה מדברי הקב"ה, שאמר שהכל מתנהל בהתאם להחלטותיו

מדוע שינה בדבריו ליהושע את לשון הדברים שנמסרו לו מפי הגבורה?

רבי אלחנן וסרמן: אין סתירה, עפ"י סדרי מנהל תקינים, על המנהיג לשמוע תחילה את דעתם ועצתם של הזקנים והחכמים. אל לו להסתמך מראש רק על דעתו. לאחר ששמע את מגוון דעותיהם של כל יועציו וחכמיו עליו להכריע, בהתאם לשיקול דעתו. ההכרעה מסורה רק בידו.

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל קָהָל יִשְׂרָאֵל
אֶת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תָּמָס (לא, ל)

מדוע כתוב 'עד תָּמָס', ולא 'עד תומה', הרי מוסב על השירה?

האדמו"ר מאלכסנדר: אכן לא כתוב 'עד תומה' ביחיד, שמשמעותו שמוסב על השירה במובן של עד השלמת התורה, אלא 'עד תָּמָס', משום שמוסב על בני ישראל, ומובנו שהשלים את ישראל, והפך אותם לאנשים שלמים.

וְהָיָה כִּי תִמְצָאֲךָ אֶת־רַעוֹת רַבּוֹת
וְצָרוֹת וְעֲנִתָּהּ הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
לְעֵד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ (לא, כא)

מדוע הבטיחה התורה 'כי לא תשכח מפי זרעו'?

פנים יפות: התורה כתבה 'כי לא תשכח מפי זרעו', משום שידוע הקב"ה את יצרו של האדם. הקב"ה רוצה בתקנתו של האדם ועל כן נתן לנו את התורה, שתסייע לנו להינצל מיצר הרע, כפי שאמרו חז"ל: 'בראתי יצר הרע, בראתי תבלין והוא התורה' [קידושין ל ע"ב].
כוונת הפסוק: שהתורה תהיה לנו לעד ולא תעזוב אותנו כדי להינצל מיצרנו ויחזירנו בתשובה אליו. ועל כך באה ההבטחה שתמיד לא תשתכח התורה מישראל, ועל ידי התורה יינצלו מיצר הרע.

לקבלת העלון שלחו את המילה 'מעוניין' או לחצו כאן

office@shaalti.co.il 052-9453811

חֲשׁוֹן יָפָה - שְׁנוֹתָיו שֶׁל מֹשֶׁה
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֶאֱהָ וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה אֲנֹכִי הַיּוֹם... (לא, ב)

חז"ל לומדים מכאן שהקב"ה ממלא את שנות הצדיקים (קידושין לח ע"א).
כלומר שמשה היה בן 120 בפטירתו.
בפר' וארא כתוב "ומשה בן 80 שנה בדברו את פרעה", ומשפט המצרים נמשך 12 חודש (עדויות פרק ב).
לפי זה כשיצאו ממצרים היה משה בן 81, והיו במדבר 40 שנים, ובסופם מת.
א"כ משה היה בן 121, ולא 120?

רבי חיים קניבסקי יישב זאת בביאורו 'טעמא דקרא' באופן פשוט:
ביאור המילים "ומשה בן שמונים שנה בדברו את פרעה", הוא היה בן 79 ויום אחד, וכנס לשנתו ה-80. ואם כך ביציאת מצרים סיים את שנת ה-80, ו-40 שנה לאחר מכן נעשה בן 120, ועל כך אמר משה: "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום".

רוצה להיערך לשבת עם רעיונות ודברי
תורה לפרשת וילך? לחצו כאן

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת
וַיִּתְּנָהּ אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי (לא, ט)

מדוע משה היה צריך לכתוב את כל התורה ביום מותו דוקא?

רבי יוסף צבי דינר: אילו היה כותב את התורה לפני כן, היו עלולים 'מחדשים' שונים להפריח שמועות שמשה כביכול חזר בו בסוף ימיו מחלק מהמצוות. הם היו מנמקים זאת שכביכול בשנים האחרונות חלו שינויים בכמה מצוות שאינן מתאימות לדור (חלילה).
כדי שלא יפיצו שמועות כוזבות, כתב משה את התורה ומסרה לכל ישראל ביום מותו, כדי להודיע שזו התורה שקיבל מסיני והיא לא תהיה מוחלפת, ולא יחול בה כל שינוי.

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

הרב חגי ולוסקי
מציג פריצת דרך
בלימוד פרשיות התורה

לרגל השנה החדשה
מחיר מיוחד
[בסוכות המחיר עולה]

287
במקום 390

עם 'תורתך שאלתי'
אין יותר שאלות!

ספר 'תורתך שאלתי'
על בראשית שמות

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
052-9453811

עוד סדרה מנכימה מבית
אחתי שאלתי

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם